

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२४
प्रथम वर्ष
सत्र – १
विषय:- साहित्यातून समाजदर्शन (BAS23-103)

दिनांक: ०३/१२/२०२४

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. लोकमान्य टिळकांच्या मते थोर पुरुष निर्माण होण्यासाठी कोणकोणते घटक कारणीभूत ठरतात.
२. म. गांधीचा स्वराज्याचा अर्थ, आचार आणि साधने यांची माहिती द्या.
३. लोकहितवादींचे विद्येविषयीचे विचार सांगा.
४. ब्रिटिशकाळात भारतामध्ये व्यापार, वाहतूक व उद्योगधंदे या क्षेत्रांमध्ये कोणकोणते बदल घडून आले?

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. लो. टिळकांनी शिवजयंतीचा उत्सव का सुरू केला याविषयी सविस्तर विवेचन करा.
२. म. फुले यांनी सांगितलेल्या शेतकऱ्यांच्या समस्या विशद करा.
३. समाजाचे कोणकोणते स्तर आगरकरांनी सांगितले आहे.
४. मध्ययुगीन खेड्याची सामाजिक व आर्थिक रचना स्पष्ट करा.
५. ब्रिटिशकाळात वाहतुकीच्या साधनांची वाढ व तिचे परिणाम स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. विश्वाचे सौंदर्यपूर्ण आश्वासक दैवी रूप
२. तरुण सुशिक्षितांस आगरकरांनी केलेले आवाहन
३. 'खरे स्वराज्य' – म. गांधींना अभिप्रेत असणारा अर्थ
४. इंग्रजी राजवटीमुळे झालेले नुकसान – वि. कृ. चिपळूणकर